

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІІІІ №332

Юлія ПАЩЕНКО

29 серпня 2019 р.



ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

для 3 - 4 класів

початкової школи №332

на 2019-2020 навчальний рік

Схвалено
на засіданні
педагогічної ради
(протокол №1
від 29 серпня 2019 р.)

Освітня програма

Освітня програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти».

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти .

Навчання в початковій школі ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого і компетентнісного підходів, що зумовлює чітке визначення результативної складової засвоєння змісту початкової загальної освіти.

Досягнення учнями результатів навчання передабачається такими ключовими компетентностями:

- 1) **громадянська компетентність** - здатність людини активно, відповідально та ефективно реалізовувати права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;
- 2) **ключова компетентність** - спеціально структурований комплекс якостей особистості, що дає можливість ефективно брати участь у різних життєвих сферах діяльності і належить до загальногалузевого змісту освітніх стандартів;
- 3) **ключова компетенція** - об'єктивна категорія, що фіксує суспільно визначений комплекс певного рівня знань, умінь, навичок, ставлень, які можна застосувати в широкій сфері діяльності людини (вміння вчитися, загальнокультурна, громадянська, здоров'язбережувальна, соціальна компетентність та компетентність з питань інформаційно-комунікаційних технологій);
- 4) **компетентнісний підхід** - спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно-підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна;
- 5) **компетентність** - набута у процесі навчання інтегрована здатність особистості, яка складається із знань, досвіду, цінностей і ставлення, що можуть цілісно реалізовуватися на практиці;
- 6) **компетенція** - суспільно визнаний рівень знань, умінь, навичок, ставлень у певній сфері діяльності людини;
- 7) **комунікативна компетентність** - здатність особистості застосувати у конкретному спілкуванні знання мови, способи взаємодії з навколишніми і віддаленими людьми та подіями, навички роботи у групі, володіння різними соціальними ролями;
- 8) **міжпредметна компетентність** - здатність учня застосувати щодо міжпредметного кола проблем знання, уміння, навички, способи діяльності та ставлення, які належать до певного кола навчальних предметів і предметних галузей;
- 9) **міжпредметні естетичні компетентності** - здатність орієнтуватися в різних сферах життєдіяльності, що формується під час опанування різних

видів мистецтва. Предметними мистецькими компетентностями, у тому числі музичними, образотворчими, хореографічними, театральними, екранними, є здатність до пізнавальної і практичної діяльності у певному виді мистецтва;

10) **предметна компетентність** - освоєний учнями у процесі навчання досвід специфічної для певного предмета діяльності, пов'язаної з набуттям нового знання, його перетворенням і застосуванням;

11) **предметна компетенція** - сукупність знань, умінь та характерних рис у межах конкретного предмета, що дає можливість учневі самостійно виконувати певні дії для розв'язання навчальної проблеми (задачі, ситуації). Учень має уявлення, знає, розуміє, застосовує, виявляє ставлення, оцінює;

12) **предметна математична компетентність** - особистісне утворення, що характеризує здатність учня (учениці) створювати математичні моделі процесів навколишнього світу, застосовувати досвід математичної діяльності під час розв'язування навчально-пізнавальних і практично зорієнтованих задач;

13) **предметна природознавча компетентність** - особистісне утворення, що характеризує здатність учня розв'язувати доступні соціально і особистісно значущі практичні та пізнавальні проблемні задачі, пов'язані з реальними об'єктами природи у сфері відносин "людина - природа";

14) **соціальна компетентність** - здатність особистості продуктивно співпрацювати з різними партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3 - 4-х класів становить 910 годин/навчальний рік, (4 550 сумарна кількість годин для 3-А, Б, В, Г, Д та 4 550 сумарна кількість годин для 4-А, Б, В, Г, Д класів на навчальний рік).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна;

математична;

природнича;

технологічна;
інформатична;
соціальна і здоров'язбережувальна;
громадянська та історична;
мистецька;
фізкультурна.

Освітня галузь "Мовно-літературна" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова" (англійська). Оскільки відповідно до Статуту у гімназії було запроваджено поглиблене вивчення іноземних мов, та враховуючи побажання батьків здобувачів освіти освітня галузь "Мови і літератури" реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова". Кількість годин на вивчення кожного навчального предмету зазначена в навчальному плані.

Освітні галузі "Математична", "Природничка" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Громадянська та історична" реалізується предметом "Я у світі". (3-4 класи)

Освітня галузь " Соціальна і здоров'язбережувальна "

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках вивчення предмету "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Освітня галузь " Фізкультурна " реалізується окремим предметом "Фізична культура" та через варіативний модуль (1 година на тиждень) вивченням предмету «Хореографія». Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Освітня галузь "Технологічна" реалізується через окремий предмет "Трудове навчання".

Освітня галузь "Інформатична" реалізується через окремий предмет "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецька" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" та "Музичне мистецтво".

Варіативна складова навчальних планів використовується на підсилення предметів інваріантної складової (1 година на навчальний предмет "Українська мова" в 3-4 класах та 1 година "Іноземна мова" (англійська) в 3 класах).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4 класах – 40 хвилин.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізувати педагоги у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

1. **Кадрове забезпечення освітньої діяльності.** В початковій школі працює 37 учителів, 1 педагог-організатор, 2 вихователі ГПД, 1 вчитель-логопед, 1 практичний психолог. Зокрема, у 3 - 4-х класах працюють 10 учителів, 7 учителів англійської мови, 2 вчителі фізичної культури, 1 вчитель хореографії. Серед учителів 3 - 4-х класів: спеціалістів вищої категорії – 3 вчителів, першої категорії – 2 вчителі, другої категорії – 3 вчителі, спеціалістів - 1 вчитель, без категорії – 1 вчитель, педагогічне звання "Вчитель – методист" має 1 вчитель, педагогічне звання «Старший учитель» - 1 вчитель.

2. **Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.** 3-4 класи навчаються за традиційним навчанням. Всі учні 3 - 4 -х кл. забезпечені підручниками, вчителі у своїй роботі використовують навчальні програми,

підручники і навчально-методичні посібники, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584).

3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності. 10 класних кімнат з ігровими зонами, три кабінети англійської мови, кабінет інформатики, кабінет мистецтва, кабінет психолога, клас хореографії, спортивний та актовий зали, спортивний майданчик, ігрову кімнату. У кожному класі є ноутбук, пристрої МФУ, інтерактивна дошка. Для розвитку та відпочинку в коридорі в позаурочний час учні можуть користуватися інтерактивною підлогою.

4. Якість проведення навчальних занять. Учні початкових класів беруть активну участь у Міжнародному конкурсі знавців української мови імені П. Яцика, у Міжнародній олімпіаді з англійської мови «Гринвіч», «Пазл», у Всеукраїнському етапі ММК «Кенгуру».

5. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Важливим засобом, що може підвищити якість початкової освіти, є моніторинг навчальних досягнень учнів. Моніторинг якості навчальних досягнень молодших школярів забезпечує не лише одержання достовірної інформації про їх рівень, а й можливості для з'ясування стану реалізації цілей початкової освіти, у тому числі спрямованих на особистісний розвиток учнів; визначити об'єкти, які потрібно коригувати й удосконалювати.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

1. Оновлення методичної бази освітньої діяльності. Наповнення освітнього процесу навчально-методичними матеріалами, що забезпечує ефективність роботи вчителів. Поповнення фонду навчально-методичної літератури. Впровадження навчально-методичних матеріалів на електронних носіях інформації, користування різними видами електронних підручників, навчальних програм, створенню особистих сайтів учителів для інформаційних і навчальних потреб.

2. Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення. Під час перевірки класних журналів проводиться контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми. Двічі на рік подається інформація щодо виконання навчальних програм.

3. Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти. Дослідження психологічного клімату дитячого колективу. Створення ефективної системи психологічного супроводу дітей на основі

використання інформаційної системи соціально-психологічного моніторингу (СПМ), зорієнтованої насамперед на діагностику освітнього середовища за допомогою скринінг-методу "Соціометрія: моніторинг". Контроль за адаптацією першокласників, створення психолого-педагогічних умов, які забезпечують сприятливий перебіг пристосування першокласників до шкільного навчання і життя. Проведення індивідуальних консультацій з батьками молодших школярів.

Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

У системі методичної роботи заплановані заходи, які сприяють підвищенню кваліфікації та фахової майстерності педагогічних працівників. Це заходи з вивчення передового педагогічного досвіду та втілення їх у практику, поширення педагогічного досвіду педагогічних працівників, кооперативне і корпоративне навчання педагогічних кадрів, організація роботи авторських творчих майстерень тощо.

Окрім того, підвищення фахового і кваліфікаційного рівня, методичної майстерності педагогічних працівників закладу відбуваються завдяки: системі методичної роботи у початковій школі, навчання на курсах підвищення кваліфікації, самоосвіті педагогічних працівників, відвідуванню педагогічними працівниками, за власним бажанням, заходів за межами навчального закладу.

Вчителі початкової школи беруть активну участь у районних, міських семінарах, тренінгах. 1 раз на 5 років проходять фахову курсову перепідготовку при інституті післядипломної освіти Київського університету ім. Бориса Грінченка.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Навчальний план 3-4-х класів з поглибленим вивчення англійської мови

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3-А, Б, В, Г, Д	4-А, Б, В, Г, Д
Мовно-літературна (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7+1	7+1
	Англійська мова	3+1	4
Математична	Математика	4	4
Природнича	Природознавство	1	1
Громадянська та історична	Я у світі	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5
Технологічна	Трудове навчання	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2
	Хореографія *	1	1
Усього		22+1+3	23+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26+26+26 +26+26	26+26+26 +26+26

* Частина навчального навантаження з фізичної культури (1 година на тиждень) використовується через варіативний модуль на вивчення (хореографії). Години, передбачені для фізичної культури та хореографії, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.